

Haridus- ja Teadusministeerium
hm@hm.ee
ingrid.jaggo@hm.ee

Teie 29.08.2025 nr 8-2/25/3599

Meie 12.09.2025 nr 4/156

Arvamuse avaldamine määruse „Kutseõppeasutusele antava tegevustoetuse põhimõtted, rakendamise tingimused ja kord“ eelnõu kohta

Lugupeetud Kristina Kallas!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Haridus- ja Teadusministeeriumit võimaluse eest avaldada arvamust haridus- ja teadusministri määruse „Kutseõppeasutusele antava tegevustoetuse põhimõtted, rakendamise tingimused ja kord“ eelnõu kohta, millega muudetakse kutseõppe rahastamist selliselt, et see toetaks kutsehariduse reformi eesmärke ning arvestaks võimaluse piires paremini kutseõpet korraldavate koolide tegelike vajadustega. Järgnevalt esitame oma seisukohad plaanitava eelnõu kohta.

1. Kaubanduskoja hinnangul on kutsehariduse üheks peamiseks kitsaskohaks jätkuvalt see, et kutseharidus on olnud aastaid alarahastatud. Eelnõu seletuskirjas (lk 23) on aga toodud välja, et määruse rakendamisega ei kaasne riigieelarvele täiendavat kulu. Seega saame aru, et eelnõuga muudetakse kutseõppeasutuste rahastamismudelit, kuid selle raames ei anta kutseõppeasutustele raha juurde.
2. Kuna kutseharidusest on raha puudu, siis ei aita üksnes rahastamispõhimõtete muutmine kaasa olemasoleva probleemi lahendamisele või leevendamisele. Kui muudatuse tulemusena jaotub raha kutseõppeasutuste vahel mõnevõrra ringi, siis ei ole sellel muudatusel olulist mõju. Samas uue rahastusmodeli kasutuselevõtt eeldab täiendavat tööd nii ministeeriumilt kui ka kutseõppeasutustelt. Ja kui selle tulemusena toimub vaid raha ümberjaotumine vähesel määral, siis ei täida plaanitav muudatus meie hinnangul oma eesmärki. Seega jääb meile ebaselgeks, miks on vaja olemasolevat rahastamismudelit uuendada, kui selle mõju on marginaalne.
3. Eelnõu seletuskirjast ei selgu, milline on uue rahastusmodeli rahaline mõju kutseõppeasutustele. Selleks, et saaks paremini aru uute põhimõtetega kaasnevast rahalisest mõjust, võiks seletuskirjas sisalduda analüüs selle kohta, kuidas oleks muutunud kutseõppeasutuste rahastus, kui uut mudelit oleks kasutatud näiteks eelmisel aastal. Selline ülevaade võiks näidata, milliste

kutseõppeasutuste eelarve suureneks ja milliste oma väheneks ning kui palju, kui hakatakse rakendama uuendatud rahastamismudelit.

4. Eelnõu väljatöötamisel on lähtutud põhimõttest, et kutsehariduse rahastusmudel peab põhinema üldhariduse rahastamisele sarnasematel alustel. Selleks on näiteks eelnõusse sisse kirjutatud, et kutseõpet pakkuvate õppeasutuste õpetajate töötasustamise alused on samad, mis üldhariduskoolide õpetajatel. Kaubanduskoja hinnangul võiks uuendatud rahastusmudeli puhul veelgi rohkem vaadata seda, et kutseõppe rahastamine toimuks üldhariduse rahastamisega sarnaste põhimõtete järgi. Kuna kutseõpe on praktilisem ja nõuab rohkem investeeeringuid, siis seetõttu on ka mõistlik, et rahastusmudelis on teatud erisused ning kutseõppe rahastamine ühe õppija kohta on suurem kui üldhariduses.

Kokkuvõtteks, Kaubanduskoda ei toeta kutseõppeasutuste rahastamismudeli uuendamist, kui selle kaudu toimub vaid vähesel määral raha ümber jagamine kutseõppeasutuste vahel ning ei suurene tervikuna kutseõppeasutuste eelarved. Lisaks peame oluliseks, et uuendatud rahastusmudel kattuks võimalikult suures ulatuses üldhariduse rahastusmudeliga.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja peadirektor

Marko Udras

marko.udras@koda.ee 6040070